

TÆT PÅ

Kunsten at træffe dristige valg

»Hvad skal vi have til aftensmad?
»Hvor vil jeg gerne hen på ferie i år?«
»Hvilken bog bliver min veninde
mon glad for i fødselsdagsgave?« Du
tager beslutninger hele tiden. Men
nogle valg kræver langt mere mod at
træffe end andre, og det er de fær-
reste, der pludselig udbryster: »På
lørdag flytter jeg altså til Australien
for at blive fåreklipper.« For selv om
du måske drømmer om at indtage
højsletterne langt fra Danmark, så
er det ikke sikkert, dine omgivel-
ser støtter dig, eller du for alvor tør
hoppe ud på så usikker grund. Mød
her to kvinder, der valgte mand,
hus, bil og karrierejob fra for at følge
deres egen unikke drøm.

AF JULIE SVARRER soendag@soendag.dk
Foto: MARIANNE LETH OG BJØRN JAKOBSEN

– Gud har jo mange navne, og
essensen i alle religioner er den
samme, men Hare Krishna virker
altså for mig, siger Connie (tv),
der ikke har set fjernsyn eller læst
avis i 26 år. Hun kan ikke finde
tiden til det, for dagene flyver af
sted, når både kunstfirmaet, det
frivillige arbejde og de tre timers
meditation skal passes.

Connie opgav alt

Danmarks første Hare Krishna nonne

For 26 år siden traf Connie Jensen et enestående valg. Som den første kvinde i Danmark meldte hun sig ind i Hare Krishna bevægelsen, flyttede i tempel med fem munke og fik navnet Kesava Priya. Familien så chokeret til fra sidelinjen, ude af stand til at forstå hendes beslutning.

Lige i dag ligner hun en hvilken som helst anden dansk kvinde med sit lyse hår, cowboybukserne og den blå trøje. Andre dage ser Connie Jensen, 49 år, helt anderledes ud. Da går hun rundt i sin farvestrålende dragt og med et gult mærke i

panden, som viser, at hun dedikerer krop, sjæl og handlinger i Krishnas tjeneste. Et blik rundt i den lille lejlighed i Bagsværd afslører også straks, at her bor et menneske, der på flere måder skiller sig ud fra resten af befolkningen.

De to rum er sparsomt indrettet med et enkelt bord, to stole og puder på gulvet. Op ad væggen står en madras, som gør det ud for Connies seng. Og så er der alteret – strålende, guldbelagt med billeder af guden Krishna. Her dufter også anderledes, for røgelsespindene indhyller lejligheden i en sød, krydret dis, der blander sig med urteteens kanelduft.

Som 23-årig blev Connie en del af Hare Krishna bevægelsen. Men hvad fik en ung pige, der havde en kærlig familie, en sød kæreste og, som hun selv udtrykker det, tonsvis af venner, til at droppe ALT?

Connie var ikke på noget tidspunkt i tvivl om, at hun valgte helt rigtigt – heller ikke selv om beslutningen medførte et væld af fordomme fra samfundet og hendes nærmeste. For hun havde længe ledt efter et forbillede eller en mening med tilværelsen:

– Før Hare Krishna involverede jeg mig en del i politik. Jeg var aktiv i mange boykot-bevægelser, og som 16-årig kom jeg meget inde i Kvindehuset. Jeg kunne ikke tolerere uretfærdigheder eller undertrykkelse, og på et tidspunkt begyndte jeg selv at gå i mandetøj for at vise kvindernes værd. Men efterhånden gik det op for mig, at verden slet ikke

er så sort/hvid. Der eksisterer modbydelige mænd, ligesom der eksisterer fine mænd, der findes gode fattige, men der findes også onde fattige. Jeg erfarede, at det i stedet drejer sig om de personlige kvaliteter.

Yoga-drøm

Connie voksede op med en kærlig familie i en boligblok i Hvidovre. Alligevel følte hun altid, at der manglede et eller andet. Det fik hende til som seks-årig at sige til Jesus: »Når jeg bliver stor, skal jeg fortælle mor og far om dig.«

Hun løb altid hurtigt hen over græsset, så det ikke skulle gøre

alt for ondt på de fine strå. Og da træerne omkring blokken blev fældet, hoppede hun op på ryggen af arbejderne og slog løs på dem med sine små næver: »I må da ikke dræbe træerne!«

Penneveninder i hele verden blev en modpol til forældrenes trykke tilværelse med avislæsning, madlavning og kaffedrikning, for gennem dem fik hun kendskab til andre måder at leve livet på. Allerede som 15-årig rejste hun alene til Marokko, og da studentereksamen var taget, gik turen straks til Tyrkiet. Men halvvejs gennem opholdet havde hun en drøm, der var så levende, at hun fløks tog tilbage til Danmark for at dyrke yoga – sådan som stemmen i drømmen havde foreslået det. Hun tog derfor på højskole og droppede journaliststudiet, som hun ellers var blevet optaget på.

FORTSÆTTES

Kunsten at træffe dristige valg

På Skjulhøj Allé 44 i Vanløse ligger Danmarks eneste Hare Krishna tempel. Connie Jensen kommer her ofte for at meditere og være sammen med de munke, der bor i et lille værelse lige ved siden af. Her beder hun til Krishna-statuen – uden sko på, for de skal af, før det hellige rum betrædes.

Om Hare Krishna

- I Danmark er der ca. 400 medlemmer. På verdensplan omkring en million.
- Medlemmerne er vegetarer, da de mener, man aldrig bør udøve vold mod noget levende væsen.
- Munkene klæder sig i orange tøj, der er forsagelssens farve og viser, de lever i cølibat. Nonnerne klæder sig i farvestrålende sarier.
- For at blive indviet skal man overholde de fire principper: ingen kødspisning (inklusive fisk og æg), ingen hasardspil, ingen rusmidler og ingen seksuelle forbindelser uden for ægteskab.
- Mærket i panden hedder en tilak og viser, at kroppen er Guds, Krishnas, tempel.
- Ordet »Hare« betyder »Guds energi«. Ordet »Krishna« er en tiltaleform for Gud og betyder »den mest tiltrækkende person«. »Rama« betyder den højeste, evige lykke.

– Gennem yogaen fandt jeg ind til mig selv, lærte at kontrollere mine sanser og blev fri, fortæller Connie alvorligt. – Derfor gik jeg ned på kontoret og bad om flere yogatimer. Lederen sagde: »Jamen du kan da ikke have fem timers yoga om dagen«?! Men det endte alligevel med, at han gav mig lov. Efter højskoleopholdet, hvor Connie for alvor stiftede bekendtskab med sit åndelige liv, forsøgte hun sig med forskellige religiøse bevægelser, blandt andet buddhismen. Men hun fandt aldrig det helt rigtige for hende.

– Jeg ledte efter personer, der

var totalt moralske og uselviske, forklarer hun. En dag, da jeg gik ned gennem Strøget, fik jeg øje på fem Hare Krishna munke, som hoppede rundt i deres safran-farvede tøj og spillede på trommer. Jeg tænkte straks »wow« og spurgte, om jeg ikke måtte besøge dem en af de nærmeste dage.

Familien i chok

Kort efter besøget flyttede Connie ind i munkenes tempel på Amager og blev dermed den første Hare Krishna nonne i Danmark. Hun lærte, at man høster, som man sår – at alle aktioner i det her liv har reaktioner i det næste. At man skal udøve

så lidt vold som muligt og derfor ikke må spise kød. Men hendes familie var totalt i chok.

– De havde altid troet, at jeg på et eller andet tidspunkt ville gennemføre journaliststudiet, gifte mig med min kæreste, købe en smart lejlighed på Østerbro eller et lille bondehus på landet og få nogle børn – ligesom mine veninder. I stedet blev jeg Hare Krishna nonne og flyttede sammen med fem munke. Det kunne ikke være værre, set med min families øjne, fortæller Connie.

Hun gav alle sine ting væk til vennerne og flyttede ind i templet med en madras, en sovepose, syv sæt undertøj og to hvide sarier.

– Det chokerede mine forældre yderligere. De var vant til at sidde i deres bløde sofa, ikke på gulvet på et liggeunderlag. Men faktisk havde jeg totalt misforstået situationen. Jeg havde slet ikke behøvet forære alle mine ting væk for at blive nonne. Jeg var bare så opsat på at løsrive mig fra det materielle liv, men man kan jo for eksempel sagtens høre åndelig musik på sit stereoanlæg, siger Connie med et lille smil. – Det vigtigste er jo motivationen bag ens handlinger.

– Da jeg blev en del af Hare Krishna, var bevægelsen ikke særlig udbredt i den vestlige verden, og langt de fleste med-

lemmer boede i et tempel. I dag opholder kun fem procent sig i et tempelprojekt, mens 95 procent lever et helt normalt liv udenfor. For vi opfordrer alle, der er interesserede i at meditere, til at forblive i deres nuværende situation, men bare tilføje Hare Krishna mantraet (Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare Hare. Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare, red.) til deres hverdag.

Fuldstændig lykkelig

Som Connie selv forklarer, så traf hun et valg, ingen i Danmark før havde truffet. Og som omgivelserne slet ikke kunne

forstå. En dag, da hun solgte bøger på Strøget, kom Susanne, hendes barndomsveninde, gående forbi: »Behøver du virkelig det der«? Var alt, hvad hun sagde med et arrogant blik på nonnen.

– Men det gjorde jeg! Og faktisk lykkedes det mig at sælge »Bhagavad Gita« (et af de mest læste og respekterede skrifter i indisk filosofi, red.) til hende, fortæller Connie og fortsætter:

– Mange år efter fik Susanne arbejde som folkeskolelærer, og hun inviterede mig ud på skolen for at fortælle eleverne om vedisk kultur og filosofi. Jeg blev super glad, da hun ringede. For hendes opførsel på Strøget havde såret mig meget.

I starten gik Connie hovedsageligt rundt på gaden for at sælge bøger om bevægelsen. – Min mor fik grå hår af det og forstod ikke, hvad jeg havde gang i. Vi talte ikke ret meget sammen i en årrække, men efterhånden begyndte mine forældre at forstå mig lidt bedre. Jeg kan huske, jeg sagde til dem: »Jamen, jeg er bare så glad her. Tror I virkelig, jeg ville være

blevet så lykkelig på Journalisthøjskolen«?

Vendepunktet kom for alvor, da Connie rejste til Norge for at åbne en indisk vegetarrestaurant sammen med to andre Hare Krishna nonner. Nu var hun væk fra gaden, og forældrene kunne jo se, at pigerne klarede sig rigtig godt i Oslo, hvor deres nyåbnede restaurant havde over 200 gæster dagligt.

I dag accepterer familien Connies livsstil. Chokket fra første besøg på deres datters nonne-værelse har lagt sig. Og det hjalp også betydeligt, da Connie åbnede sit eget lille firma, der sælger indisk kunst til virksomheder. Nu havde hun endeligt fået et »rigtigt« arbejde.

– Det kunne de meget bedre forholde sig til. Faktisk sagde min far til min mor for nogle år siden: »Connie er intelligent. Det har hun fra mig«. Og da jeg snakkede med ham for et par dage siden, sagde han: »I er nok de mest hårdtarbejdende mennesker, jeg kender«. Og det kom altså fra ham, der i starten troede, vi bare mediterede hele dagen og ingenting bestilte. ■

FORTSÆTTES

Connie arrangerer hvert år »Festival of India« på Rådhuspladsen i København. Her får 3-4.000 mennesker gratis mad og kan samtidig lære lidt om Indien. – Selv om den vediske kultur, som er flere tusinde år gammel, på mange områder er forsvundet i et moderne Indien, kan man stadig opleve, at folk generelt har langt mere fred i sindet og udtrykker en livglæde, vi sjældent oplever i den vestlige verden, fortæller hun.

Kunsten at træffe dristige valg

Egentlig havde Annette Birkmann alt, hvad de fleste drømmer om: et lækkert, arkitekttegnet hus i Hellerup, en mand, en god bil og et job på et smart advokatkontor i København. Men da forholdet for fire år siden gik i stykker, tog hun sit liv op til revision.

– Det gik op for mig, at jeg ikke var rigtig lykkelig, at jeg faktisk ikke lavede det, jeg allerhelst ville. En aften talte jeg med en af mine gode venner om det. Han spurgte, hvad der så kunne gøre mig glad. Jeg svarede: »Jeg vil gerne køre på motorcykel, rejse rundt i Sydamerika og lære spansk«. Han svarede: »Jamen hvorfor gør du så ikke det«?

Ja, hvorfor egentlig ikke, tænkte Annette, som i dag er 34 år. Hussalget havde indbragt et pænt overskud, så hun behøvede ikke bekymre sig om

Farvel til mand, hus og job

Alene på motorcykel gennem USA

Da Annette Birkmann blev skilt, sagde hun sit sikre, velbetalte job som advokat op, pakkede kufferten og drog til Argentina for at blive motorcykelmekaniker. Herefter kørte hun alene den lange vej til New York på sin store maskine. Det blev en rejse, der bragte hende vidt omkring, men først og fremmest tættere på sig selv.

økonomien. Selvfølgelig ville mange sikkert mene, hun burde investere pengene igen, men Annette forklarer:

– Glæden ved at eje hus og bil blev fuldstændig overskygget af forpligtelserne ved det. Alle

de her materielle ting udfyldte i virkeligheden bare et tomrum i mit liv. Men man kan altså ikke købe sig til lykke.

Hun opsagde uden at tøve sit job på advokatkontoret. Egentlig havde jura aldrig været drømmestudiet, men dengang vidste Annette ikke, hvad hun ellers skulle finde på. Hun valgte faget, fordi det var et bredt område, der ville føre mange forskellige muligheder med sig. I stedet kom hun længere og længere væk fra sig selv.

På kontoret undrede de sig, da hun sagde op. En kollega sagde: »Nu kommer dit liv til at blive så forskelligt fra mit«. Det fik han ret i. En anden spurgte hviskende: »Må jeg sige det til nogen«? Andre hørte det først til afskedsreceptionen og tabte kæben af forbløffelse.

Venerne og den nærmeste familie vidste godt, at Annette ønskede forandring, så da hun fortalte forældrene om sin beslutning, smilede de bare.

– Det blev jeg egentlig lidt overrasket over. Men på den anden side, så kender de mig

jo og ved, at jeg bare ville blive endnu mere stædig, hvis de stillede sig på tværs, siger Annette med et smil.

Gennem 16 lande

Den 28. marts 2006 flyver Annette til Argentinas hovedstad Buenos Aires, hvor hun har fået job på et lokalt motorcykelværksted som mekaniker. Før rejsen rundt i Amerika bliver hun nødt til at kunne reparere

sin egen motorcykel, hvis den går i stykker.

Otte måneder senere har hun nogenlunde styr på maskinens mange dingener, og så begynder turen gennem 16 lande – alene, uden mobiltelefon eller GPS. Hun kører blandt andet ind i Uruguay, Brasilien, Bolivia, Peru og Colombia.

– Jeg var aldrig i tvivl om, at jeg gjorde det rigtige. På motorcyklen oplevede jeg indimellem

følelsen af at være fuldstændig til stede i nuet. Jeg var præcis, hvor jeg skulle være, og ikke bare på vej et sted hen. Det var fantastiske øjeblikke. Jeg fandt en helt ny indre ro. I dag bygger vi vores identitet op omkring en masse ting – jobbet, kæresten, titler og ejendom. Nu kom jeg endelig ind under alt det, fortæller Annette.

Selvfølgelig er hun også bange undervejs. Hvad hvis

det bliver uvejr? Eller vejene er så ødelagte, at de ikke egner sig til motorcykelkørsel? Hvad hvis hun vælter?

Det sidste sker faktisk. Tirsdag den 13. november 2007 kører hun på en motorringvej i Mexico City, da en bil pludselig svinger ind i hende. Annette vælter og vågner senere i vejkanten.

Ulykken bringer hende tilbage til Danmark i nogle måneder,

– Jeg anede ikke, hvad jeg gik ind til. Alt på min rejse var en overraskelse, intet var, som jeg havde regnet med. Alligevel opdagede jeg, at der altid var et velkendt element i mine oplevelser. Og det var mig selv, forklarer Annette om sin rejse på en BMW F650GS Dakar-motorcykel.

men snart er hun tilbage for at køre op igennem USA. Den 2. august 2008 slutter rejsen i New York. Hun har tilbagelagt 53.000 kilometer.

Ligesom Klods Hans

Annette Birkmann er nu tilbage i Danmark, hvor hun holder foredrag, skriver en bog og har fået en hjemmeside op at køre for folk, der ligesom hun har gennemført et markant karriereskift – eller leger med tanken om det.

– Måske drømmer du om at tage et helt anderledes valg, men for mange er det svært at komme ud af startboksen. Jeg vil samle historierne om dem, der har gjort det, og på den måde synliggøre, at det faktisk er muligt.

Hun bryder sig dog ikke om at komme med alt for mange gode råd til andre, der overvejer en helt anden tilværelse. Ja, faktisk mener hun, at man aldrig skal lytte for meget til de velmenende råd.

– Men siden du nu spørger, så tror jeg, at især kvinder skal passe på med ikke at planlægge ALT ned i mindste detalje. Nogle gange skal man bare springe ud i noget nyt, ændre kurs. Uvisheden er et grundvilkår ved livet, og overraskelser er jo også det, som gør det sjovt at leve. Du må gerne tænke stort og sjovt, fastslår hun. Og fortsætter efter en lille pause:

– Målet er vigtigt, fordi det giver dig en retning, men du skal også huske at nyde vejen. Lidt a la eventyret om Klods Hans, der på sin vej til prinsessen oplever en masse ting. Han ved, hvor han vil hen, men leger sig frem.

Kortet viser Annette Birkmanns rejse på motorcykel.

Kunsten at træffe dristige valg

– Det vigtigste er at følge sin egen indre stemme og tage sig selv alvorligt, siger Susie Christensen.

Du lukker øjnene, svæver i tankerne væk fra det lille kontor med den sure chef og de kedelige opgaver til en tropisk ø i Stillehavet, til et smart forretningskvarter i Kina eller måske bare 200 meter længere ned ad gaden, hvor du pludselig ejer den lille antikvitets-butik. Vi har alle sammen drømme, og ikke alle er lige realistiske. Men vi bør altid tage dem alvorligt, mener Susie Christensen, der som coach blandt andet hjælper folk med at finde ud af, hvad de gerne vil bruge netop deres liv på.

– Et godt råd er at mærke efter, hvad der drager din opmærksomhed igen og igen. Forfølg denne fornemmelse, også selv om du ikke kan realisere drømmen lige nu. Men tag din dragen alvorligt i stedet for at feje den af bordet, fordi du synes, ideen virker helt umulig, eller fordi andre måske ikke vil bryde sig om den. Om ikke andet kan du måske med tiden finde en ny eller en alternativ måde at opnå drømmen på, som du ikke tidligere havde set, siger hun.

Drømme handler om at træffe

Tag din drøm alvorligt

Drømmer du om at sejle Jordan rundt, gå i kloster eller måske sælge huset for at åbne din egen batik-butik i Kina? Beslutningen kan være svær at tage, for folk omkring dig vil sikkert undre sig eller måske ligefrem rynke på næsen. Men man bør altid lytte til sine drømme, mener coach Susie Christensen.

valg. Op igennem 1960'erne og 1970'erne skete der markante ændringer i det danske samfund. Velfærdsstaten udviklede sig, kvinderne kom på arbejdsmarkedet, uddannelsesinstitutioner skød op alle vegne, og pludselig befandt vi os i en situation med mange flere muligheder end tidligere. Bare fordi dine forældre var landmænd, behøvede du ikke ende på en gård, og selv om ingen i familien før havde gået på universitetet, kunne du sagtens gøre det.

Med mulighederne fulgte flere valg, der skulle træffes, og pludselig blev det muligt at tage en dristig beslutning, som ens omgivelser måske ikke brød sig om eller forstod.

– I dag har mange svært ved at finde ud af, hvad det egentlig er, de gerne vil. Nogle ved det selvfølgelig lige fra børnehaveklassen, men mit indtryk er, at hovedparten ofte føler sig forvirrede over de uendelige muligheder, siger Susie Christensen.

Hvis bare...

Det kan være svært at træffe et dristigt valg, fordi mange af os har en forestilling om, hvordan det rigtige liv skal se ud. For selv om mulighederne i princippet næsten er uendelige, så ligger vi alligevel under for samfundets normer:

– Når du er i 20'erne, får du

måske en uddannelse og en kæreste, i 30'erne gælder det så karriere, mand, børn og hus. Det er der selvfølgelig ikke noget galt i, hvis du vælger bevidst, men vi bliver meget nemt fristet til bare at følge med strømmen uden at reflektere over valgene, siger Susie og fastslår samtidig, at det vigtigste er at følge sin egen indre stemme og tage sig selv alvorligt.

Ethvert valg har positive såvel som negative sider. Hvis du for eksempel overvejer at sige dit trykke job op for at åbne din egen butik, indebærer det en økonomisk usikkerhed og sandsynligvis nogle lange arbejdsdage. Måske får du ikke mulighed for at besøge veninderne så tit. Susie understreger, at vi må acceptere konsekvenserne. Så hvis du ved, familien ikke bryder sig om, at du melder dig ind i Hare Krishna bevægelsen eller flytter til USA, så hjælper det ikke at tænke: »Hvis bare de forstod mig, så kunne jeg leve min drøm ud«.

– På den måde træffer du jo ikke en beslutning, men sidder fast i »hvis bare det var anderledes«. Du må acceptere omgivelsernes reaktioner, for du kan ikke ændre på, hvordan andre tænker eller føler. Så må du gøre op med dig selv, om din drøm betyder mest, eller om du hellere vil undgå at skuffe familien. Det sidste kan jo også være en mu-

lighed, fordi konsekvenserne af valget kan føles forkerte.

Den danske film »To verdener« fra 2008 afspejler dilemmaet, når det er sat helt på spidsen. 17-årige Sara vokser op i en familie dybt forankret i Jehovas Vidner. Da hun forelsker sig i den ikke-troende Teis, bliver hun nødt til at vælge mellem Jehovas dogmer og friheden til at følge sit hjerte. Det sidste valg har den konsekvens, at familien aldrig vil tale til hende igen. Sara vakler længe mellem de to verdener, før hun endelig beslutter sig.

Et forkert valg

Alle har prøvet at træffe et forkert valg. Ja, hvor banalt det end lyder, så hører det med til livet.

– Hvis du er utilfreds, så lad være med at sidde med hænderne i skødet, hellere fortryd et valg end fortsætte i et forkert spor. I de fleste tilfælde er du også nødt til at træffe beslutningen, før du ved, om den er rigtig. Du kan bruge uendelig lang tid på at undersøge og analysere, men i sidste ende handler det om at kaste sig ud i det, siger Susie.

Hun oplever ofte, at folk kommer til at se deres valg som ultimative. Men det er faktisk de færreste beslutninger, der ikke kan fortrydes eller tilpasses, hvis de viser sig at være forkerte. Opfatter du et valg som ultimativt, bliver det måske meget større og mere uoverskueligt, end det behøver at være.

– Det kan være skræmmende at følge sin drøm, hvis den er radikalt anderledes, men det kan være endnu mere skræmmende at lade være og spille sit liv på noget andet end det, man egentlig gerne ville have brugt det til, fastslår Susie Christensen. ■

Før du træffer et valg

- Mærk efter, hvad der drager din opmærksomhed igen og igen. Her finder du et godt vink om, hvilke valg der vil være de rigtige for dig.
- Ethvert valg har konsekvenser. Gør dig konsekvenserne klart og drop tanken: »Hvis bare...«
- Acceptér omgivelsernes reaktioner. Du kan ikke ændre på, hvordan andre tænker og føler.
- Pas på med at gøre valget ultimativt. De fleste valg kan fortrydes igen, hvis de viser sig at være forkerte.